

Capella de Sant Esteve

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Can Pobla 26
Emplaçament Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada: 856

Coordenades:

Latitud: 41.6367
Longitud: 2.01707
UTM Est (X): 418134
UTM Nord (Y): 4609907

Classificació

Número de fitxa 08120 - 332
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Historicista
Segle XX
Any 1905
Autoria de l'element: Enric Fatjó Torras
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Número 15 del Catàleg de Béns arquitectònics a protegir.
(Pla d'Ordenació Urbanística Municipal aprovat definitivament per acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona, adoptat en la sessió de 14 de maig de 2009, i publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 5469 el dia 22 de setembre de 2009). Inclou una protecció arqueològica de l'entorn.
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada

Titular: 002402600DG10B0001KF

Fitxes associades:

Can Pobla

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la dv., 02/04/2021 - 17:35

fitxa:

Descripció

Can Pobla és un conjunt d'edificacions situades al peu mateix del monestir de Sant Llorenç del Munt, a la cota 850, alineada amb la Canal homònima. De les diferents construccions en destaquen la residència de la família Quadras i la capella de Sant Esteve, annexa a la casa.

Aquesta residència es construeix a principis de segle XX, sobre construccions més antigues, i l'encarrega el primer comte de Sant Llorenç, Antoni de Quadras i Feliu, l'any 1903, quan adquireix la finca. L'arquitecte fou Enric Fatjó Torras i l'estil, definit de forma heterogènia per diversos autors, s'acosta a un modernisme basat en l'historicisme medievalitzant propi de l'època i del que en trobem mostres properes com el Marquet de les Roques (Sant Llorenç Savall), obra de Juli Batlle i Arús, deixeble de Domènech i Montaner; o el castell de Santa Florentina (Canet de Mar), obra de Lluís Domènech i Montaner.

La capella s'adossa a la casa i s'alça en el mateix indret que l'antiga capella documentada ja l'any 1014. Està dedicada a Sant Esteve. Té dues entrades: l'exterior i una directa des de la casa. És d'estil neoromànic; d'una sola nau amb capçalera absidial, orientada al nord-est. La coberta és a dues aigües i damunt el carener s'hi alça el campanar de cadireta amb una creu de ferro coronant-lo.

L'entrada exterior, situada a la façana septentrional, és de llinda plana amb la inscripció d'una creu i la data de 1905 amb números romans. Al damunt un arc solí amb un plafó ceràmic en el timpà, amb la imatge de Sant Esteve.

Observacions:

Pel que explica Ballbé (1981: 22), la imatge del sant que hi ha actualment la va adquirir el senyor Antoni de Quadras quan va comprar la finca, ja que l'antic propietari se'n va endur l'antiga perquè la considerava miraculosa. Aquesta creença li venia d'uns fets ocorreguts durant una jornada en que una colla forastera feien un pícnic a prop de can Pobla i, després de menjar i beure, van voler fer ballar la imatge de la capella. Llavors es diu que la imatge pesava de tal manera que no van aconseguir moure-la de lloc. Mostrant així la disconformitat del sant en participar d'uns fets tan poc decorosos. Per sort, el dia que se la va endur de Can Pobla tenia el seu pes habitual, sinó no se l'hauria pogut emportar. Potser havia perdut les propietats miraculoses.

Història

Troben les primeres referències documentades de Sant Esteve l'any 972, en l'Speculo del Monestir de Sant Llorenç del Munt en una "Venda feta per Arniscle, anomenat Horuci, i la seva muller Florisenda, al dit monestir de Sant Llorenç, d'una vinya seva. Termena a sol ixent in ipso aqueducto. A migjorn i altres parts a terra de Sant Esteve fet el primer de febrer de l'any (...) del regant de Lotari. Clos per (...) prever. Any 972. Sant Joan de Matadepera" (Ferrando, 1987:58).

“L’església de Sant Esteve Protomàrtir, situada en el costat de dita muntanya de Sant Llorenç, amb les dècimes, primícies i ofertes dels fidels cristians” surt referenciada en la donació feta l’any 1014 per “Ramon, comte i marquès, Ermessendis, la seva muller, amb llur fill Berenguer, a dit monestir de Sant Llorenç del Munt” (Ferrando, 1987:58).

La capella es coneix amb altres denominacions, com Sant Esteve de la Vall, Gavallan, Vilanova de Sant Esteve. També es documenten assentaments dels masos de Sant Esteve de la Vall des dels segles XII i XIII, (Mas Taberner, mas Seròs, mas Riquer, mas Espluga i mas Costadell), que foren enderrocats a principis del segle XX per construir-hi l’actual casa pairal.

Des de 1902 és propietat de la família Quadras. Antoni de Quadras i Feliu, que era el segon fill d’una família d’empresaris tèxtils de Sabadell, la compra, juntament amb tota la muntanya de La Mola, inclòs el monestir, a Antoni Gros Pons. Encarrega el nou edifici a Enric Fatjó, arquitecte sabadellenc. Segons Font i Munuera (2014), el mestre d’obres fou Josep Duesaigues. L’any 1908 rep el títol de Comte de Sant Llorenç del Munt a mans del Papa Benet XV, homologat a Espanya l’any 1917.

En Josep Maria de Quadras i de Caralt (1925-2013) és el tercer comte de Sant Llorenç i pare de l’actual propietari. La seva àvia va tancar l’acord amb el grup d’Amics de la Muntanya de Sant Llorenç per a impulsar la reforma del Monestir i la reobertura de l’hospedatge, que va regentar el Joan Ros.

En Josep Maria, com a propietari, va frenar iniciatives tan desafortunades com la construcció d’una carretera fins al cim o la instal·lació d’una torre d’alta tensió. També es va fer càrrec del manteniment de diversos camins, com ara el que s’enfila directament des del mas fins a l’avenc de Can Pobla i enllaça amb el camí dels Monjos. L’any 1955, va contractar com a masovers de Can Pobla a la família Guix, que va estar vinculada a la casa fins l’any 2003. A principis dels anys 80 del segle XX, va vendre a la Diputació de Barcelona gran part de la finca: des dels cingles des de Can Pobla a La Mola i, més enllà, fins els Òbits.

Actualment el propietari és el quart comte de Sant Llorenç.

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d’Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

BALLBÉ I BOADA, Miquel (1981). Matadepera i Sant Llorenç del Munt. Més de mil anys d’història. 1er volum, Matadepera. Ajuntament de Matadepera.

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1985). *Masos i pairalies de Matadepera*. Matadepera: Caixa d’Estalvis de Terrassa i Ajuntament de Matadepera.

FERRANDO i ROIG, Antoni (1987). *El Monestir de Sant Llorenç del Munt i les seves possessions*. Publicacions de l’Abadia de Montserrat.

FONT, Xavier (1997). *Inventari del Patrimoni Cultural de Matadepera*. Ajuntament de Matadepera.

FONT, Xavier; MUNUERA, Jaume (2014). *Matadepera. Patrimoni cultural*. Ajuntament de Matadepera.

LACUESTA, Raquel; MOLET PETIT, Joan; RUIX DE GUINEA, Jesús Àngel (2001). Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Parc Natural de Sant Llorenç i Serra de l’Obac. Diputació de Barcelona. Serveis del Patrimoni Arquitectònic Local i de Parcs Naturals.

Enllaços d'interès:

<http://aixoeslamola.blogspot.com/2014/02/emissio-38-els-comtes-de-sant-llorenc...>

http://www.amicscastells.com/castells/?type_0=album&album_gallery_id_0=11

